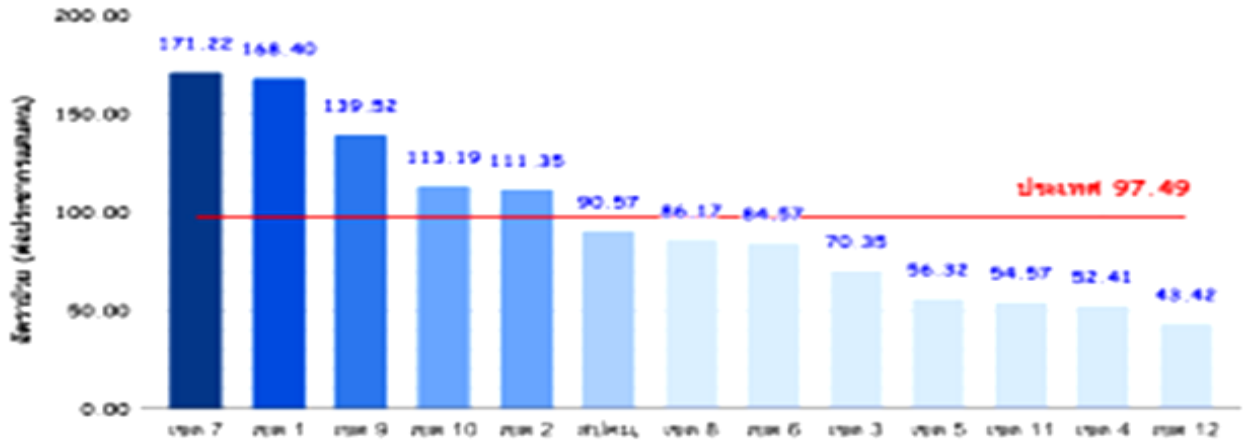

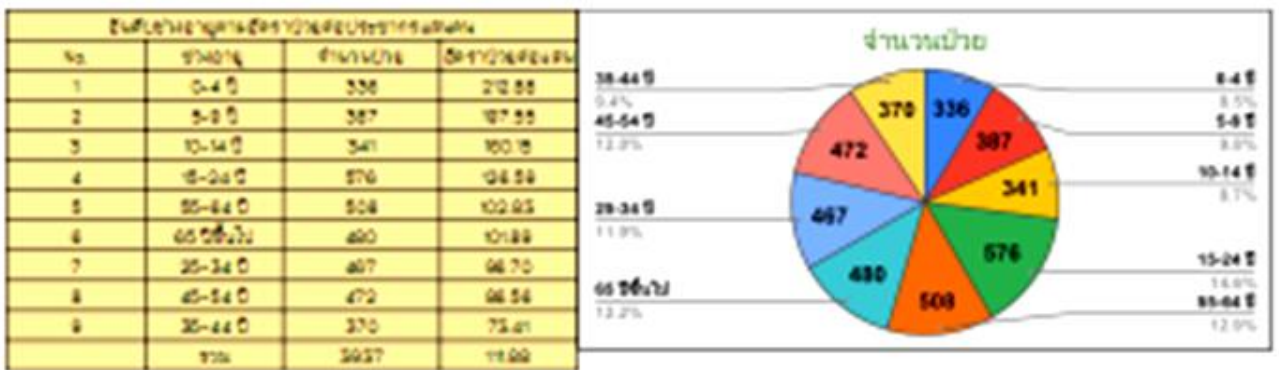
9. โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ (โรคอาหารเป็นพิษ)

1. สถานการณ์

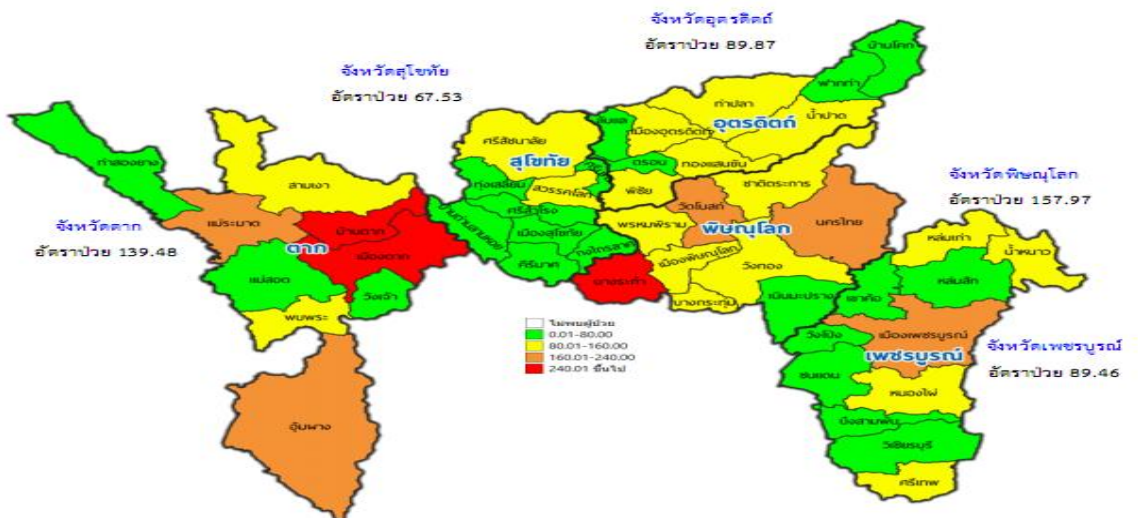
ประเทศไทย จำนวนผู้ป่วยสะสม 64,471 ราย อัตราป่วย 97.49 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต เพศ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 0.60 : 1 กลุ่มอายุ ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 15-24 ปี ร้อยละ 14.16 รองลงมา คือ 25-34 ปี ร้อยละ 14.04 และ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.09 อาชีพ ส่วนใหญ่ คือ นักเรียน ร้อยละ 26.30 รับจ้าง ร้อยละ 23.50 ไม่ทราบอาชีพ/ในปกครอง ร้อยละ 22.80

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษจำแนกรายเขต ปี 2566

รูปที่ 2 การกระจายอายุและเพศของผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษและอัตราป่วยแยกอายุ เขตสุขภาพที่ 2

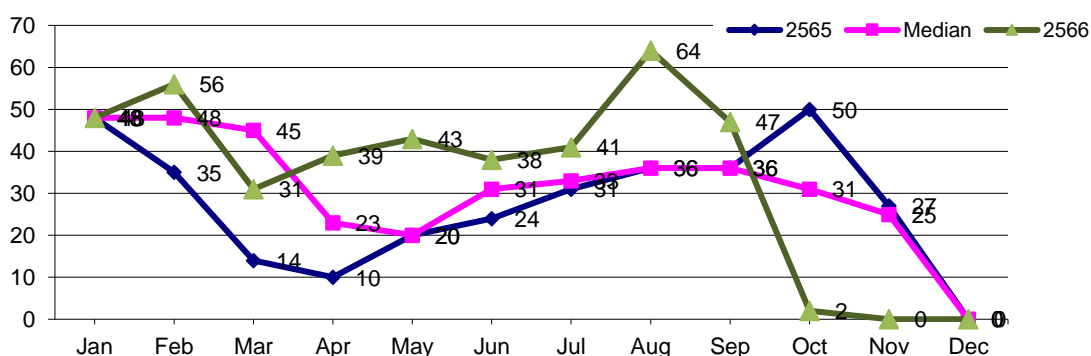
รูปที่ 3 แผนที่แสดงอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนของโรคอาหารเป็นพิษแยกเขตสุขภาพอำเภอ เขตสุขภาพที่ 2

ระดับอำเภอ

อำเภอที่มีอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษสูงสุด 10 อันดับแรก ของเขตสุขภาพที่ 2

อันดับ	จังหวัด	อำเภอ	รวมทั้งปี	อัตราป่วยต่อแสน
1	พิษณุโลก	บางระกำ	346	374.14
2	ตาก	บ้านตาก	126	287.87
3	ตาก	เมืองตาก	288	282.40
4	พิษณุโลก	นครไทย	186	217.26
5	ตาก	แม่ระมาด	125	210.63
6	พิษณุโลก	วัดโบสถ์	76	202.46
7	ตาก	อุ้มผาง	91	190.54
8	เพชรบูรณ์	เมืองเพชรบูรณ์	351	173.28
9	ตาก	พมพระ	137	149.68
10	พิษณุโลก	เมืองพิษณุโลก	387	138.18

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรค Food Poisoning จำแนกรายเดือน จ.อุตรดิตถ์
เปรียบเทียบข้อมูลปี 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง

จำนวนป่วย อัตราป่วย อัตราตาย ด้วยโรค Food Poisoning จำแนกรายอำเภอ จ.อุตรดิตถ์ ปี 2566

อำเภอ	จำนวนป่วย (ราย)	อัตราป่วย ต่อแสนชก.	จำนวนตาย (ราย)	อัตราป่วยตาย
ท่าปลา	69	156.23	0	0
ทองแสนขัน	31	96.31	0	0
เมือง	139	92.11	0	0
น้ำปาด	32	87.68	0	0
พิชัย	62	82.08	0	0
ลับแล	44	78.82	0	0
พากทำ	10	69.56	0	0
ตรอน	20	58.54	0	0
บ้านโคก	2	13.87	0	0
รวม	409	89.29	0	0

แหล่งข้อมูล: รง.506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

2.1 ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ปี 2566

1.กลยุทธ์ที่ พัฒนาเครือข่ายและระบบบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบควบคุม ป้องกันโรคอาหารเป็นพิษของจังหวัดอุดรดิตถ์
กิจกรรมที่ดำเนินการ

1.1 ส่งเสริมการควบคุม ป้องกัน โรคอาหารเป็นพิษของจังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินการ

1.1.1 สสจ.กำหนดเป้าหมายงานควบคุมโรคอาหารเป็นพิษของจังหวัดอุดรดิตถ์

1.1.2 สสจ.กำกับ ติดตาม อำเภอกำหนดดำเนินการของอำเภอ ให้มีแผนงานรองรับในพื้นที่เป้าหมาย 1 ครั้ง โรงเรียนพัก
อังกูร อ.ลับแล

2.กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพบุคลากร

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการป้องกันอาหารและน้ำ ระดับจังหวัดและอำเภอ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

พัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยประชุมทบทวนความรู้ วิชาการ และชี้แจงตัวชี้วัดโครงการอาหารและน้ำ

ผลการดำเนินการ

1.1 .ประชุมทบทวนความรู้ วิชาการ และชี้แจงตัวชี้วัดโครงการอาหารและน้ำ ตลอดจนประชุมเชิง
ปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการโรคติดต่อทาง อาหารและน้ำ โรคหนองพยาธิ มะเร็งท่อน้ำดี และ
หนองพยาธิอื่นๆ ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยผ่านระบบออนไลน์ Zoom meeting ระหว่าง
วันที่ 23 - 24 มกราคม 2566

1.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ การป้องกันโรคติดต่อทาง อาหารและน้ำของจังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินการ

1.2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคอาหารเป็นพิษ และเห็ดพิษ 3 ครั้ง
เมษายน, กันยายน, ตุลาคม 2566

3. การวิเคราะห์ปัญหาและปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

- ไม่มี

- ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จ

- หน่วยบริการมีการบูรณาการกับงานโรคติดต่อในศูนย์เด็กเล็ก และโรงเรียนประถมศึกษา

- หน่วยบริการสามารถลดการกระจายของโรคในช่วงเทศกาลต่างๆ ที่จะมีการเดินทางกลับภูมิลำเนาของ
ประชาชน และมีการรวมกลุ่มงานเลี้ยงสังสรรค์ต่างๆ โดยการเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค และการควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็ว
เนื่องจากการติดตามเฝ้าระวังโรคจากโปรแกรม SRRT ONLINE ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาปี 2567

ประเด็นปัญหา	กลยุทธ์/กลยุทธ์ย่อย/กิจกรรมหลัก
1. อัตราป่วยไม่เกินมัธยฐานแต่ยังพบการป่วยเป็นกลุ่มก้อนในสถานศึกษา	กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมขับเคลื่อนการป้องกันควบคุมโรคอาหารเป็นพิษจังหวัดอุดรดิตถ์ เป้าหมายกลยุทธ์/Key Word : อำเภอที่มีความเสี่ยงขับเคลื่อนการป้องกันควบคุมโรคอาหารเป็นพิษจังหวัดอุดรดิตถ์ (ตัวชี้วัดกลยุทธ์/KPI : ร้อยละ80 ของกิจกรรมตามนโยบายของจังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย) กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการขับเคลื่อนระดับอำเภอในการป้องกันควบคุมโรคอาหารเป็นพิษจังหวัดอุดรดิตถ์ กิจกรรมที่ 1.1.1 สสจ.ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรคอาหารเป็นพิษให้ระดับอำเภอทราบเพื่อให้อำเภอที่มีความเสี่ยงสามารถจัดทำแผนแก้ไขปัญหาได้ 1) จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรคอาหารเป็นพิษให้ระดับอำเภอทราบเพื่อให้อำเภอที่มีความเสี่ยงสามารถจัดทำแผนแก้ไขปัญหาได้โดยประชุมในภาพรวมกลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ 2) จัดเตรียมนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุดรดิตถ์และคณะกรรมการวางแผนประเมินผลจังหวัดอุดรดิตถ์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรคอาหารเป็นพิษให้ระดับจังหวัดและอำเภอทราบ
2.พบผู้ป่วย อำเภอเมืองลับแลท่าปลาน้ำป่า	กิจกรรมที่ 1.1.2 คปสอ. ในพื้นที่เสี่ยงให้มี กิจกรรมรณรงค์อาหารปลอดภัยเพื่อประชาชนตื่นตัวและตระหนักภัยจากโรคจากอาหารและสัตว์ 1) จัดให้มีการรณรงค์ โดยบูรณาการงานอสม. กลุ่มงานพัฒนาและขอความร่วมมือให้มีกิจกรรมอสม.รณรงค์อาหารปลอดภัยโรคอาหารเป็นพิษเพื่อประชาชนตื่นตัวและตระหนักภัยจากโรคจากอาหาร
3.มีการรับประทานเห็ดพิษเพราะความเข้าใจผิด	กลยุทธ์ที่ 2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ เป้าหมายกลยุทธ์/Key Word : ประชาชนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่เสี่ยงต่อการเกิดโรคอาหารเป็นพิษ (ตัวชี้วัดกลยุทธ์/KPI : อำเภอที่มีความเสี่ยงได้รับการพัฒนากระบวนการสื่อสารความเสี่ยง 4 อำเภอ) กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 การพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับของประชาชน (อ.เมือง/ลับแล/ท่าปลา/น้ำป่า) กิจกรรมที่ 1 การพัฒนา Core Team เพื่อการดำเนินงานระดับอำเภอโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วม (PRA) 1) จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การคืนข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันในพื้นที่ที่มีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อน 2) จัดให้มีการติดตามเยี่ยมเสริมพลังอำเภอที่มีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อนในสถานศึกษา กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 การวางแผนการสื่อสารเพื่อให้สามารถสื่อสารไปยังสื่อมวลชนทุกช่องทางอย่างต่อเนื่องให้ถึงประชาชน

ประเด็นปัญหา	กลยุทธ์/กลยุทธ์ย่อย/กิจกรรมหลัก
	กิจกรรมที่ 1 สสจ.ติดตามกิจกรรมรณรงค์เตือนภัยก่อนการเกิดโรคหรือฤดูกาลระบาดของโรค 1) ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ผู้นำชุมชน ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ หอกระจายข่าว Social media เพื่อเตือนภัยก่อนการเกิดโรคหรือ ฤดูกาลระบาดของโรค 2) จัดเตรียมนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุดรดิตถ์และคณะกรรมการวางแผนประเมินผลจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อเตรียมและเตือนภัยล่วงหน้าโดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงโรคไข้หัด กิจกรรมที่ 2 พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์เพื่อการเข้าถึงเป้าหมายที่หลากหลายและสื่อทุกแขนง 1) ขอความร่วมมือ ทีม IT จัดทำสื่อ เพื่อประชาสัมพันธ์ทาง TIKTOK FB Line และสื่อวิทยุ 2) วางแผน กำหนดเวลาการประชาสัมพันธ์ ก่อนฤดูกาลระบาดและขณะช่วงมีการระบาด
4.ขาดการมีส่วนร่วมและความยั่งยืนในการแก้ปัญหา	กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค และรักษาโรคอาหารเป็นพิษ เป้าหมายกลยุทธ์/Key Word : การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและรักษาโรคอาหารเป็นพิษทุกระดับอย่างมีคุณภาพ (ตัวชี้วัดกลยุทธ์/KPI : การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค และรักษาโรคอาหารเป็นพิษของอำเภออย่างมีคุณภาพทุกอำเภอ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังการคัดกรองคุณภาพตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข กิจกรรมที่ 1 สสจ.ทำหนังสือ แจ้งสถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ เพื่อการเตือน มาตรการเฝ้าระวัง การดำเนินการแนวทางการประชาสัมพันธ์ก่อนฤดูกาลเกิดโรคและชี้แจงแนวทางให้อำเภอทราบ แนวทางมาตรการควบคุมโรคโรคอาหารเป็นพิษช่วงก่อนฤดูกาลระบาดของโรค 1) สสจ.ทำหนังสือ แจ้งสถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษเพื่อการเตือนการเฝ้าระวัง แนวทางประชาสัมพันธ์ก่อนฤดูกาลเกิดโรคอาหารเป็นพิษ เพื่อเฝ้าระวังเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยง 2) สสจ.ทำหนังสือชี้แจงแนวทางมาตรการควบคุม การคัดกรอง และรักษาโรคอาหารเป็นพิษของจังหวัดอุดรดิตถ์เพื่อความรวดเร็ว และมีคุณภาพในการให้บริการ 3) เฝ้าระวังโรคจาก รง.506 และระบบ SRRT Online เพื่อการควบคุมป้องกัน สอบสวนโรคอาหารเป็นพิษ อย่างรวดเร็วโดยใช้ระบบ JIT/SAT กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 พัฒนาการควบคุมโรคให้ได้คุณภาพตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข กิจกรรมที่ 1 สร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุมโรคโรคอาหารเป็นพิษทุกระดับ 1) สสจ.ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ท้องถิ่นจังหวัด/ศึกษาธิการจังหวัด)ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการควบคุมป้องกันโรคร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรคโรคอาหารเป็นพิษ 2) สสจ.ดำเนินการตามเกณฑ์การสอบสวนโรคและควบคุมโรคอาหารเป็นพิษในแต่ละระดับโดยร่วมกันกับอปท. และสถานศึกษาในพื้นที่ เมื่อมีการป่วยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่ม ก้อน

5. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาเชิงนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติ

-ไม่มี

ผู้รับผิดชอบ

1. ชื่อ..นายกฤษณ์ จันทร์เส็ง

ตำแหน่ง..นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์...0805616599

ID Line...0805616599

2. ชื่อ นายทรีสตี ก้อนอาทร

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทรศัพท์ 0815321631

ID Line...thatsadeekon-athorn